

Vuitena jornada de l'Opinió Catalana

De dins i de fora

Barcelona, 7 de novembre de 2009

Sessió:

Cal una regeneració democràtica?

Antoni Vives

Regidor de CiU a l'Ajuntament de Barcelona

Moltes gràcies. Us volia dir que veure tanta gent aquesta tarda aquí m'omple de goig, perquè, sí que és veritat, ja comencem a acumular uns anys, i un comença a veure que gràcies als nostres mestres..., hem fet de deixebles, gràcies també a gent prou important com el mateix Miquel Sellarès, veig la Muriel Casals, en Fèlix Martí. Doncs això és una realitat. L'Opinió, l'ACP, però jo diria que més important que les sigles o els noms de les coses el que és important és l'escola que poden deixar. Aquest és un país de noms. Deia algú abans, a l'hora de dinar, no sé com ho deia, o d'estels o d'astres, però hi ha molts astres que han fet d'astres, però que després s'apaguen i no deixen estela. Jo crec que veure avui, a aquesta hora, a les cinc, abans fins i tot d'un partit del Barça tanta gent, home, doncs et fa omplir com a mínim d'esperança. I per tant felicitats als organitzadors i a tots vosaltres.

Cal una regeneració democràtica? Jo contestaré d'entrada: cal, i cal permanentment. Si digués sí, només, podria semblar que cal ara. I no vull dir que cal ara, sinó que cal ara i caldrà sempre. I us diré de la manera com ho veig. A mesura que passen els anys un també va aprenent a valorar allò que va aprendre quan era bastant jove o quan era tot oïdes. Jo vaig tenir la sort de treballar en un torn professional determinat, envoltat de

japonesos. En aquella època era l'època dels sistemes de millora contínua. No sé si us en recordeu d'això, ara ja no se'n parla tant. Era d'allò que en deien els sistemes kaisen. Eren uns sistemes que feien que els treballadors a les fàbriques es reunissin, dirigits pels seus caps, pels seus responsables, pels seus jefes, tal com es deia a la fàbrica, i miressin de millorar contínuament processos productius, que semblaven, a ulls de qualsevol persona que se'ls mirés des de fora, repetitius. Aquells processos productius que vistos des de fora es veien repetitius eren millorats de manera contínua pels treballadors. I això produïa dos efectes. Produïa, per un costat, un efecte al compte de resultats de la companyia, i d'això els accionistes n'estaven més que contents. I un altre efecte molt positiu era que els mateixos treballadors tenien la sensació que participaven en la construcció d'un procés productiu, que tenia efectes positius sobre la feina que ells havien de fer cada dia. I això, per certes mentalitats, podrien dir que això és una enganyifa. I no és cap enganyifa. La gent treballa per guanyar-se la vida, i és molt millor treballar guanyant-te la vida participant d'allò que fas, que no pas sent-ne un agent passiu.

Per tant, el que us deia. Cal una regeneració democràtica? Sí, i m'agradaria dir sí que cal estil kaisen, estil millora contínua. Hauríem de ser capaços de fer-ho permanentment. No fugiré d'estudi. Us diré el que crec que cal fer perquè hi hagi en aquests moments aquesta millora contínua.

Un altre mestre entre els mestres de tot plegat és el conegut filòsof Johan Cruyff. En Johan Cruyff jo no sé si us n'adoneu de la importància que té en el món de l'esport, almenys en el món dels qui estimem el futbol, i estimem el Barcelona, però més enllà del Barcelona. A base d'unes frases estúpidaament simples a primer cop d'ull, aquest paio es va reinventar el futbol. Insisteixo, això potser no és pels que ens interessa l'esport aquest, però quan una persona diu que el futbol és un esport molt simple, que consisteix a tenir més la pilota que el contrari i fer més gols que el contrari, que és ben clar, això, està dient que vol una manera nova de jugar a futbol, està dient que vol una mena de jugadors especials per jugar a futbol, està dient que vol una il·lusió determinada per jugar a futbol.

Doncs bé, a mi em sembla que la regeneració democràtica, que ja que us ho pregunteu vol dir que tots hi anem al darrere, si més no a aquí, necessita una manera nova de comprendre la democràcia, una manera nova de comprendre els partits polítics, sense els quals no hi hauria democràcia, una manera nova d'entendre les institucions, sense les quals no hi hauria democràcia. I necessitem dir les coses simples i pel seu nom. Democràcia és democràcia, igual que futbol és futbol, democràcia és democràcia. I democràcia no són altres coses. Democràcia no es fer veure que som demòcrates per unes coses i no per unes altres, sinó que un ha de ser demòcrata de debò en tot allò que fa i deixa de fer. Per tant, la democràcia no és una forma, sinó que la democràcia és un procés en ell mateix.

I un cop dit això, insisteixo, no fugiré d'estudi, sinó que diré el que crec que he de dir respecte això.

El tercer element important per entendre la democràcia avui dia a Catalunya, i jo crec que no en podem defugir, i aquí hi ha persones que fa anys que..., almenys l'Antoni Dalmau és una persona que pot veure-ho segurament amb una perspectiva històrica més sòlida que la meua. Home, la nostra democràcia és filla de la transició, la nostra democràcia, des d'un punt de vista no només formal, sinó de la manera com la concebem tots plegats, és fruit d'una transició política molt dura. Molts de vosaltres la vau viure. I, per tant, jo crec que fer abstraccions del procés aquest és estúpid, és de no mirar-nos al mirall, i de no admetre on tenim les arrels. Clar, la democràcia catalana, la democràcia espanyola, perquè al final, al cap i a la fi, la democràcia catalana en aquest sentit sí que forma part de la democràcia espanyola de totes totes, és una democràcia molt marcada pel que va representar la sortida del franquisme. Fixeu-vos en elements tan bàsics i tan actuals a més a més com els següents: la democràcia interna als partits polítics ve prefixada, això és una tesi que us la dono, i a més estic disposat a discutir-la amb qui faci falta, però jo crec que és així, la democràcia interna dels partits polítics ve prefixada pel tipus de llei electoral que hi ha a l'estat. No hi ha manera de fer democràcia interna dels partits polítics si en aquests moments continuem votant unes llistes tancades, que jo crec que eren absolutament necessàries en el seu moment, perquè si nosaltres haguéssim anat a un model majoritari amb circumscripcions petites ens hauríem trobat els cacics repartint-se els càrrecs a tort i a dret. I per tant era necessari

que els aparells dels partits en aquell moment assegurassin que aquella gent que es presentava era gent que estava blindada contra certes coses. I tenia tot el sentit del món, però amics meus, la lògica de les organitzacions el que fa és consolidar les zones de confort, i quan l'estat d'emergència desapareix i no som capaços de fer canviar la situació que s'havia donat en les institucions, i en aquest cas en els partits polítics, ens trobem amb el que ens trobem en aquest moment, que els aparells dels partits generen unes dinàmiques que fan que el mèrit fonamental que s'espera de les persones que volen anar a les llistes sigui la pràctica que anomenem, des d'un punt de vista científic, pràctica mamatòria. És a dir, aquella persona amb una capacitat més gran d'exercir certes funcions és una persona que té grans possibilitats de tirar amunt. I, per tant, allò que no està retribuït adequadament és segurament la independència de criteri, una certa heterodòxia, que en el fons és el que fa avançar organitzacions i societats.

Torno a repetir, jo crec que haver fet aquest discurs fa 35 anys hauria estat naïf i segurament intel·lectualment feble. Jo crec que fer-lo ara és el que ens pot portar a canvis molt més radicals del que ens pensem, perquè sí que forçarien a canvis interns també a les organitzacions, que haurien de servir a aquells polítics que ens haurien de presentar a llocs en els quals, si el senyor Jaume López s'hi presentés, ell i jo hauríem de discutir davant de vosaltres, davant de vosaltres, no davant del secretari d'organització, què és el que s'espera de nosaltres fent de servidors públics.

Per tant, la història ens ha de servir per aprendre allò que es va fer en el seu moment, quin sentit tenia, i la història o el sentit de la història, perdó, ens hauria de fer prendre decisions ara mateix, que ajudessin, precisament, a millorar allò que s'ha de millorar. Si no, és veritat, serem víctimes de nosaltres mateixos. I la famosa desafecció, que existeix, perquè ja en parlava Ciceró a les cartes al seu germà, es produïa entre els votants romans i els polítics que anaven al Senat a Roma. Quan hi havia una situació molt consolidada, doncs les zones de confort tendeixen a separar polítics de poble.

Democràcia és democràcia, us deia. Però també necessitem normes per canviar les normes. És la segona proposta que us volia fer. És a dir, jo quan vinc aquí us parlo de kaisen, i de canvi de millora contínua, sona bé, a mi em sona bé personalment, no sé com us sona a vosaltres, potser us sembla que és una estupidesa, però a mi em sona bé,

però crec que això hauria d'estar regulat institucionalment. És a dir, nosaltres necessitem algunes normes per canviar les normes. Podem parlar d'algunes coses, ara que es parla tant, per exemple, de qüestions com el registre del patrimoni dels polítics, perquè quedi clar que no s'embutxaquen calers en el seu trànsit per la política. Home, això ja existeix, això és molt divertit. Això ja existeix. Tots els polítics fem una declaració pública dels nostres béns quan entrem i quan sortim. Segurament el problema que hi ha és que això no és prou accessible a la gent. Aquí hi ha en Saül, que en sap més que jo, però jo crec que avui en dia hi ha eines més que suficients per posar a l'accés de la gent, qui som, a què ens hem dedicat, què fem, qui som quan entrem a la política i qui som quan sortim de la política, nosaltres els polítics. Per tant, són normes per canviar les normes, són actituds per aprofitar-nos de la tècnica per anar avançant en el procés d'obertura i de transparència política.

També són normes per canviar les normes aquelles referides, per exemple, a tota la qüestió dels càrrecs públics, funcionarials o de confiança. Tots dos, eh, tots dos. Tots dos. Si som seriosos i volem parlar de democràcia també hem de parlar de tot allò que afecta a la funció pública en general, no fos cas que la funció pública esdevingués una altra zona de confort que es convertís, no fos cas, en una mena de monòlit inamovible, no fos cas, i que fes impossible que aquella gent que només va a la funció pública per servir-se'n, i en comptes de servir no pugui mai remoure-la, fer-hi alguna cosa. Això també genera desafecció política, això també genera conxorxes, això també genera interessos creats, oi tant. I tant. I, per tant, n'hem de parlar, de la mateixa manera que també haurem de parlar de càrrecs de confiança, i d'estructures determinades que pul·lulen al voltant de la política. Perquè no oblidem que clar, la política és una feina bastant fotuda pels qui ens hi dediquem. Si no tens el cap molt clar, comences a veure passar per davant teu una mà de xifres amb molts zeros al darrere, que clar, hi ha gent que s'anima, i a vegades disparant amb pólvora del rei decideixen, doncs, fer una crema grossa.

Per tant, normes per canviar les normes. Democràcia és democràcia. Procés, canvi continu, millora, història, i sentit de la història. Sense aquests elements nosaltres no serem capaços d'avançar.

I acabo el meu quart d'hora de paraula.

Insisteixo, i sigueu indulgents, perquè he hagut una mica d'improvisar, però mireu, jo de l'únic partit que, ara si hi ha algun militant meu, del meu partit de Convergència que em perdoni, però el meu partit de debò sempre serà Acció Catalana. I jo no sé si algú se'n recordarà per aquí, el lema d'Acció Catalana, el Miquel Sellarès se'n deu enrecordar, quin era? El vam fer precisament amb en Vicenç Villatoro i amb tu, Miquel, era regeneració, progrés i sobirania.

A mi em fa l'efecte que si no tenim un frontispici en els documents de tots els nostres partits, de les nostres organitzacions, que es prenguin seriosament aquests conceptes: regeneració, progrés, sobirania, amb tot allò que volen dir, no com allò que diuen ara *commodity conceptual*, no com de la manera com parlem d'ecologia, solidaritat, de cohesió social, no, no, no. Regeneració com una actitud vital. No perquè ara han passat tres o quatre coses, de les quals ara si voleu també en podem parlar, no em fa res parlar-ne, no perquè hi hagi una colla de xoriços que hagin fet algunes coses ara n'hem de parlar, no, no, no. Aquest és l'error. Segurament quan menys n'hauríem de parlar és ara, i quan més n'hem de parlar és quan les coses van bé, quan hi ha tranquil·litat mental per fer les coses com Déu mana, quan hi ha tranquil·litat mental per projectar el país allà on el volem projectar. Aquest és el tema. Parlar de sobirania quan estem fotuts, quan ens cremem l'Estatut de dalt a baix, no sé quin sentit té. Parlar de sobirania, en canvi, amb tranquil·litat, amb conseqüència, sabent on volem portar les coses, amb discreció, amb puteria, aleshores sí que té sentit parlar de..., quan hem de parlar de progrés, parlant veritablement, com us ho diria, d'allò que fa progressar els pobles de debò, no de la faramalla sobre si l'IRPF puja o baixa, si l'IVA, si l'impost dels futbolistes... Això fa riure. El progrés és una altra cosa. El progrés és el progrés d'una societat que avança, i que fa avançar cap a un món millor. I la regeneració és exactament el mateix. La regeneració és un procés en ell mateix, que fa que les institucions democràtiques esdevinguin cada vegada veritablement més democràtiques.

I avui, sense allò que treballa en Saül cada dia des del seu mitjà de comunicació, i sense el que representa a la història el que un Dalmau pot representar, sense tenir en compte tot això, el sentit de la història i allò que ens donen les noves tecnologies, sense a més a

més tenir molt clar que la democràcia ha de formar part intrínseca de la nostra mentalitat d'entendre la vida, no serà possible respondre sense un cert cinisme la pregunta que avui ens feu. Cal una regeneració democràtica? Sí, i sempre. I sense aquesta regeneració democràtica nosaltres no serem capaços de guanyar cap mena de credibilitat davant de la gent a qui servim.

Bé, espero que amb aquestes paraules hagi cobert d'alguna manera el Vicenç, cosa que és molt difícil de fer.

Moltes gràcies.